

Littafin Daniyel — Na ɗari da hamsin

Fassarar Ezekiyyel 37 da Dangantakarta da Kwanaki na Karshe

Jeff Pippenger

2024-03-21

Bayan Ezekiyyel ya bayyana yadda al’umman nan biyu za su zama ɗaya, sai ya nuna cewa Sarki Dawuda ne zai yi mulki a kan al’ummar, kuma zai shiga alkawari da su, kuma alfarwarsa za ta kasance tare da su.

Ba kuma za su kara kazantar da kansu da gumakansu, ko da abubuwan kyamarsu, ko da wani abu daga cikin laifofinsu ba; amma zan cece su daga dukan wuraren zamansu inda suka yi zunubi, in tsarkake su: haka za su zama mutanena, ni kuma zan zama Allahnsu. Dauda bawana kuwa zai zama sarki a kansu; su duka kuma za su kasance da makiyayi ɗaya: su ma za su yi tafiya cikin shari’o’ina, su kiyaye ka’idodina, su kuwa aikata su. Kuma za su zauna a kasar da na ba Yakubu bawana, wadda ubanninku suka zauna a cikinta; kuma za su zauna a can, su da ’ya’yansu, da ’ya’yan ’ya’yansu har abada: Dauda bawana kuwa zai zama shugabansu har abada. Bugu da ƙari, zan yi alkawarin salama da su; zai zama madawwamin alkawari tare da su: zan kuma kafa su, in ƙarfafa yawansu, in sa Wurina Mai Tsarki a tsakiyarsu har abada. Alfarwata ma za ta kasance tare da su: i, zan zama Allahnsu, su kuma za su zama mutanena. Al’ummai kuma za su sani cewa ni Ubangiji ne mai tsarkake Isra’ila, sa’ad da Wurina Mai Tsarki zai kasance a tsakiyarsu har abada. Ezekiyyel 37:23–28.

Babi na talatin da bakwai na Ezekiyyel yana ba da cikakken bayani dalla-dalla game da sa hatimin dubu ɗari da arba’in da huɗu. Sanduna biyu ɗin da za su zama al’umma ɗaya sa’ad da allahntaka ta haɗu da ɗan’adamtaka, kuma za su kasance da sarki guda a kansu. Ita wannan al’umma ɗaya ita ce iƙkilisiyar Allah ta kwanaki na ƙarshe, wadda ita ce dubu ɗari da arba’in da huɗu. Sanduna biyu ɗin su ne lokuta biyu na warwatsuwar masarautun Isra’ila na arewa da na kudu. Waɗannan sanduna biyu su ne waɗanda Bulus ya bayyana a matsayin “jiki,” sa’ad da kuma ya bayyana Almasihu a matsayin “kai” na wannan jikin. Ezekiyyel ya bayyana “kan” Bulus a matsayin “Sarki Dawuda,” kuma “jikin” a matsayin “al’umma ɗaya.”

A cikin sakon da aka ba Adventism a shekara ta 1856, kamar yadda aka wakilta a cikin jerin da ba a kammala ba game da “lokatai bakwai” na Hiram Edson a 1856, Edson ya yi nuni zuwa ga annabcin Ishaya, sura ta bakwai, na shekaru sittin da biyar a matsayin ma’anar nuni ta Littafi Mai Tsarki ga wuraren farawa na duka zamanan nan biyu na lokatai bakwai. An sa annabcin lokacin nan na shekaru sittin da biyar a cikin mahalli mai boyayyar ma’ana, mai kama da nassosin da ke cikin littafin Ru’ya ta Yohanna waɗanda suke cewa, “wanda yake da kunnuwa, bari ya ji.” Idan kana da idanu da za su iya gane wa, da kunnuwa da za su iya fahimta, akwai wani abu mai ban al’ajabi ƙwarai a cikin wancan nassin.

Gama shugaban Suriya shi ne Damaskus, shugaban kuma Damaskus shi ne Rezin; cikin shekaru sittin da biyar kuma za a ragargaza Ifraimu, har ba za ta ƙara zama jama'a ba. Shugaban Ifraimu kuwa shi ne Samariya, shugaban kuma Samariya shi ne ɗan Remaliya. In ba

za ku gaskata ba, lalle ba za a tabbatar da ku ba. Ishaya 7:8, 9.

Annabcin shekara sittin da biyar ya fara ne a 742 K.H.K., kuma a cikin waɗannan shekaru sittin da biyar, bayan shekara goma sha tara, wato a 723 K.H.K., an kai masarautar arewa ta Isra'ila bauta ta hannun Assuriya; kuma sa'ad da waɗannan shekarun suka cika a 677 K.H.K., an kai Manassa bauta zuwa Babila. Waɗannan shekaru sittin da biyar an kuma wakilta su a cikin cikas ƙarshen warwatsuwar al'ummai biyu ɗin nan, waɗanda za su zama sanda guda a cikin labarin Ezekiyeɓ. Sun nuna 1798, 1844, da 1863, bi da bi. A cikin ayoyin da ke tantance sakon da aka ƙi a 1863 akwai wata bayyana ta annabci ta musamman wadda aka lullube annabcin a cikinta.

Wahayi ne cewa “kan” al'umma shi ne babban birninta, kuma cewa “kan” babban birnin shi ne sarki. Yana ba da shaidu biyu ga wannan wahayi, sa'an nan kuma ya kawo dukan annabcin da wahayin zuwa ƙarshe da wannan kacici-kacici cewa, “In ba za ku gaskata ba, lalle ba za a tabbatar da ku ba.” In ba ku gaskata cewa sarki shi ne kan ba, kuma cewa kan shi ne babban birni ba, to ba za a tabbatar da ku ba.

Al'ummar Ezekiyeɓ da ake haifarwa ta wurin haɗa sanduna biyu na masarautun arewa da kudu, za ta kasance da sarki, wato kai, wanda shi ne birnin babban birnin al'ummar. Dukkanin wannan sashe na littafin Ezekiyeɓ yana magana ne game da siffon annabci na hatimin dubu ɗari da arba'in da huɗu, wanda yake wakiltar haɗuwar Allahntaka da ɗan'adam a lokacin busar ƙaho na bakwai na Musulunci na masifa ta uku.

Kwanakin busar Ƙaho na Bakwai, a Ru'ya ta Yohanna sura ta goma, sun fara ne sa'ad da za a ce “lokaci ya ƙare,” wato a ranar 22 ga Oktoba, 1844, sa'ad da mala'ika na uku ya iso. A wannan lokaci Yohanna ya dandana ɗacin wannan kwanan wata, kuma a nan take aka gaya masa ya auna haikalin, amma ya bar tarihin shekaru dubu ɗaya da ɗari biyu da sittin na tattake Wuri Mai Tsarki da runduna, gama an ba Al'ummai wannan zamani.

Sai mala'ikan nan da na gani yana tsaye a kan teku da kuma a kan ƙasa ya ɗaga hannunsa zuwa sama, ya kuwa rantse da wanda yake rayayye har abada abadin, wanda ya halicci sama, da abubuwan da suke cikinta, da ƙasa, da abubuwan da suke cikinta, da teku, da abubuwan da suke cikinta, cewa ba za a ƙara jinkiri ba: amma a kwanakin muryar mala'ika na bakwai, sa'ad da zai fara busa ƙaho, asirin Allah zai cika, kamar yadda ya yi shela ga bayinsa annabawa. Sai muryar da na ji daga sama ta saƙe yi mini magana, ta ce, Je ka ɗauki ƙaramin littafin nan da yake a buɗe a hannun mala'ikan da yake tsaye a kan teku da kuma a kan ƙasa.

Sai na tafi wurin mala'ikan, na ce masa, Ka ba ni ƙaramin littafin. Sai ya ce mini, Ka karɓa, ka cinye shi; zai sa cikinka ya yi ɗaci, amma a bakinka zai yi zaƙi kamar zuma. Sai na karɓi ƙaramin littafin daga hannun mala'ikan, na cinye shi; a bakina kuwa ya yi zaƙi kamar zuma; amma da zarar na ci shi, cikina ya yi ɗaci. Sai ya ce mini, Dole ne ka saƙe yin annabci a gaban al'ummai da yawa, da ƙasashe, da harsuna, da sarakuna. Sai aka ba ni sanda kamar ma'aunin gwaji; mala'ikan kuma ya tsaya, yana cewa, Tashi, ka auna haikalin Allah, da bagaden, da waɗanda suke yin sujada a ciki. Amma farfajiyar da take a wajen haikalin ka bar ta, kada ka auna ta; gama an ba Al'ummai ta: kuma za su tattake tsattsarkan birnin har wata arba'in da biyu. Ru'ya ta Yohanna 10:5–11:2.

Haikalin da aka umarci Yohanna ya auna a ranar 22 ga Oktoba, 1844, shi ne haikalin da yake da masu bauta “a cikinsa.” Aka ce a bar filin waje. Haikalin da yake da bagadi, kuma yake da masu bauta a cikinsa, shi ne Wuri Mai Tsarki na Wuri Mai Tsarki na sama. Akwai bagadi a cikin filin waje, amma an ce a bar shi, saboda haka sauran bagadi guda ɗaya kaɗai a cikin Wuri Mai Tsarki na Allah shi ne bagaden turare wanda yake a cikin Wuri Mai Tsarki. A zuwan mala’ika na uku a shekara ta 1844, wanda ya kasance alama ta zuwan mala’ika na uku a farkon lokacin hatimcewa a ranar 11 ga Satumba, 2001, haikalin ya ƙunshi ɗakuna biyu kaɗai.

Wuri Mai Tsarki alama ce ta Ikilisiya, wadda Bulus ya bayyana a matsayin jiki, kuma Wuri Mafi Tsarki alama ce ta kan jikin. Wuri Mai Tsarki alama ce ta ’yan Adam, kuma Wuri Mafi Tsarki alama ce ta allahntaka. Bagaden, da hayaƙin da ya tashi daga bagaden, wanda ya haura ya shiga cikin Wuri Mafi Tsarki, yana wakiltar wurin da ’yan Adam suka haɗu da allahntaka. ’Yan Adam za su iya shiga cikin Wuri Mafi Tsarki ne kawai ta wurin bangaskiya, amma kwarewar masu aminci tana a cikin Wuri Mai Tsarki.

A can ne za su ci Maganar Allah, kamar yadda gurasu-gurasu da ke kan teburin gurasu gabatarwa suke wakilta. A can ne za su bar haskensu ya haskaka a gaban mutane, su kuma ɗaukaka Ubansu na sama, kamar yadda fitilar mai rassa bakwai take wakilta, wadda aka sanar da mu tana wakiltar Ikilisiya. A can ne za su haɗu da allahntaka yayinda addu’o’insu suke hawa tare da cancantar Almasihu zuwa ainihin gaban Allahntaka.

Daga 1798 zuwa 1844, Gwanin Ginin Haikalin ya tashe haikalin ɗan’adam wanda Ya nufa ya haɗa da haikalinsa na allahntaka, amma ɗan’adam ya yi tawaye. Tun daga 2001, Ya sake kuma tashe haikalin ɗan’adam, wanda ake wakilta a matsayin dubu ɗari da arba’in da huɗu. Bisa ga Ezekiyel, “sarki Dawuda” ne zai yi mulki a kan al’umma, wadda ake sāke ta daga kwarin ƙasusuwan matattun busassun Lawodikiya, zuwa ga runduna mai ƙarfi wadda ake ɗaukaka a matsayin tuta a lokacin dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba.

Mulkin Yahuda na kudu shi ne inda babban birnin Urushalima yake, kuma al’umma, sarki da babban birnin suna wakiltar “kai.” Lalle ne, idan kun gaskata, za a tabbatar da ku. A cikin dangantakar da ke tsakanin mulkokin arewa da kudu, Yahuda shi ne “kai”; a can ne babban birnin yake, kuma ita ce birnin da Ubangiji ya zaɓa ya sa Sunansa. Mulkin arewa shi ne “jiki.” Saboda ridda ta Sulemanu Ubangiji ya tashe makiya a kan Sulemanu. Daya daga cikin waɗannan makiyan shi ne Yerobowam, wanda ya zama sarki na farko na rarrabuwar mulkin Isra’ila na arewa.

Sai Yarobowam ɗan Nebat, Bafiramiyawa daga Zereda, bawan Sulemanu, wanda sunan uwarsa Zeruwa, gwauruwa ce, shi ma ya ɗaga hannunsa gāba da sarki. Kuma ga dalilin da ya sa ya ɗaga hannunsa gāba da sarki: Sulemanu ya gina Millo, ya kuma gyara baraguzan katangar birnin Dawuda ubansa. Mutumin nan Yarobowam kuwa jarumi ne mai ƙarfin hali; da Sulemanu ya ga saurayin nan mai himma ne, sai ya naɗa shi shugaban dukan ayyukan gidan Yusuf. Sai ya faru a wannan lokaci, lokacin da Yarobowam ya fita daga Urushalima, annabi Ahija mutumin Shilo ya same shi a hanya; shi kuwa yana sanye da sabon tufa; su biyun kuwa su kaɗai ne a cikin fili. Sai Ahija ya kama sabon tufafin da yake sanye da shi, ya yayyanka shi kashi goma sha biyu. Sai ya ce wa Yarobowam, Ka ɗauki kashi goma domin kanka; gama ni Ubangiji, Allah na Isra’ila, na faɗa haka, Ga shi, zan yage mulkin daga hannun Sulemanu, in

ba ka kabilu goma. (Amma shi zai sami kabila ɗaya saboda bawa na Dawuda, kuma saboda Urushalima, birnin da na zaɓa daga cikin dukan kabilan Isra'ila:)

Saboda sun rabu da ni, suka bauta wa Ashtoret allahn Sidoniyawa, da Kemosh allahn Mowabawa, da Milkom allahn 'ya'yan Ammon, ba kuwa suka yi tafiya cikin hanyoyina ba, su aikata abin da yake daidai a idona, su kiyaye ƙa'idodina da hukunce-hukuncena, kamar yadda Dawuda ubansa ya yi. Duk da haka ba zan ƙwace dukan mulkin daga hannunsa ba; amma zan mai da shi sarki mai mulki dukan kwanakin ransa saboda Dawuda bawana, wanda na zaɓa, domin ya kiyaye umarnaina da ƙa'idodina. Amma zan karɓi mulkin daga hannun ɗansa, in ba ka shi, wato kabilu goma. Kuma ga ɗansa zan ba kabila ɗaya, domin Dawuda bawana ya kasance yana da fitila kullum a gabana a Urushalima, birnin da na zaɓa wa kaina domin in sa sunana a can. 1 Sarakuna 11:26–36.

Al'ummar da aka halitta sa'ad da Ezekiyel ya haɗa sanduna biyun za ta kasance da “Dawuda” a matsayin sarki, kuma Dawuda ya yi mulki daga Urushalima, wadda ita ce birnin babban birni inda Allah ya zaɓa ya sa sunansa. Kabilu goma na arewa alama ce ta jiki, kuma Urushalima alama ce ta kai. Saboda zunuban Manassa, aka kai Yahuda Babila cikin bauta a shekara ta 677 K.H.K., ta haka aka fara warwatsuwar “sau bakwai” a kan mulkin kudu. A wancan lokaci Ubangiji ya ƙi Urushalima.

Duk da haka Ubangiji bai juyo daga tsananin babban hasalarsa ba, wadda fushinsa ya ƙuna da ita a kan Yahuza, saboda dukan tsokane-tsokan da Manassa ya tsokane shi da su. Sai Ubangiji ya ce, Zan kawar da Yahuza ma daga gabana, kamar yadda na kawar da Isra'ila; zan kuma ƙi wannan birni Urushalima wanda na zaɓa, da gidan da na ce, Sunana zai kasance a can. 2 Sarakuna 23:26, 27.

A cikin “gidan” da ke Urushalima ne Ya zaɓa ya sa sunansa, kuma an yar da birnin da gidan, amma annabi Zakariya ya yi alkawari cewa Ubangiji zai sāke zaɓar Urushalima.

Sai mala'ikan Ubangiji ya amsa ya ce, Ya Ubangijin runduna, har yausha ba za ka jiƙan Urushalima da biranen Yahuda ba, waɗanda ka yi fushi da su a cikin waɗannan shekara saba'in? Sai Ubangiji ya amsa wa mala'ikan da yake magana da ni da kalmomi masu kyau da kalmomi masu ta'azantarwa. Saboda haka mala'ikan da yake zance da ni ya ce mini, Ka yi shela, kana cewa, Ga abin da Ubangijin runduna ya faɗa; Ina kishi domin Urushalima da Sihiyona da babban kishi. Ina kuma tsananin fushi da al'ummai waɗanda suke cikin kwanciyar hankali: gama ni ɗan kaɗan ne kawai na yi fushi, amma su kuwa suka taimaka wajen ƙara wahalar. Saboda haka ga abin da Ubangiji ya faɗa; Na komo Urushalima da jinƙai: za a gina gidana a cikinta, in ji Ubangijin runduna, kuma za a shimfiɗa igiyar awo a bisa Urushalima.

Ka ƙara yin kira, kana cewa, “Ga abin da Ubangijin rundunoni ya faɗa: Biranena za su sāke yaduwa saboda wadata; Ubangiji kuma zai sāke ta'azantar da Sihiyona, ya kuma sāke zaɓen Urushalima.” Sa'an nan na ɗaga idanuna, na duba, ga kuwa ƙahoni huɗu. Sai na ce wa mala'ikan da yake magana da ni, “Waɗanne ne waɗannan?” Sai ya amsa mini ya ce, “Waɗannan su ne ƙahonin da suka warwatsa Yahuda, Isra'ila, da Urushalima.” Sai Ubangiji ya nuna mini maƙera huɗu. Sa'an nan na ce, “Me waɗannan suka zo yi?” Sai ya yi magana, yana cewa, “Waɗannan su ne ƙahonin da suka warwatsa Yahuda, har ba mai ɗaga kansa; amma

wadannan sun zo ne domin su tsoratar da su, su fitar da kahonin al'ummai, wadanda suka daga kahonsu a kan kasar Yahuda domin su warwatsa ta.”

Na sāke daga idanuna, na duba, sai ga wani mutum da igiyar awo a hannunsa. Sai na ce, Ina za ka? Ya ce mini, Don in auna Urushalima, in ga fādinta da tsawonta. Kuma ga shi, mala'ikan da yake magana da ni ya fita, wani mala'ika kuma ya fito don ya tarye shi, Ya ce masa, Ka ruga, ka fadā wa wannan saurayi, kana cewa, Za a zauna a Urushalima kamar garuruwa marasa katanga, saboda yawan mutane da dabbobi a cikinta. Gama ni, in ji Ubangiji, zan zama mata katangar wuta kewaye da ita, kuma zan zama daukaka a tsakiyarta. Kai, kai, ku fito, ku gudu daga kasar arewa, in ji Ubangiji: gama na warwatsa ku kamar iskoki huɗu na sammai, in ji Ubangiji. Ki ceci kanki, ya Sihiyona, wadda kike zaune tare da ‘yar Babila. Gama ga abin da Ubangiji Mai Runduna ya ce; Bayan daukaka ya aiko ni zuwa ga al'ummai wadanda suka washe ku: gama wanda ya taɓa ku yana taɓa kwayar idonsa.

Gama, duba, zan kaɗa hannuna a kansu, kuma za su zama ganimu ga bayinsu; sa'an nan za ku sani cewa Ubangijin runduna ya aiko ni. Ku raira waɓa, ku yi farin ciki, ya ‘yar Sihiyona; gama, duba, ina zuwa, zan kuwa zauna a tsakiyarki, in ji Ubangiji. Kuma al'ummai masu yawa za su haɗu da Ubangiji a ranar nan, su zama jama'ata; zan kuwa zauna a tsakiyarki, kuma za ki sani cewa Ubangijin runduna ya aiko ni gare ki. Ubangiji kuma zai gāji Yahuza a matsayin rabonsa a kasa mai tsarki, zai sāke zaɓen Urushalima. Ku yi shiru, ku dukan masu rai, a gaban Ubangiji; gama ya tashi daga mazauninsa mai tsarki. Zakariya 1:12–2:13.

An cika alkawuran Ubangiji na sake zaɓen Urushalima sa'ad da Isra'ila ta dā ta sāke gina Urushalima bayan bautarsu a Babila, amma annabawa sun fi magana game da kwanaki na karshe fiye da kwanakin da suka rayu a cikinsu. An “ta da” Ubangiji “daga haikalinsa mai tsarki,” a ranar 22 ga Oktoba, 1844, sa'ad da ya tashi ya kuma motsa daga Wuri Mai Tsarki zuwa Wuri Mafi Tsarki, a lokacin da ya kamata “dukan nama” su “yi shiru” a gaban Ubangiji, gama ranar Kafarar zunubi ta kamantacciya ta iso, daidai da Habakkuk BIYU-ASHIRIN.

Amma Ubangiji yana cikin Haikalinsa mai tsarki; bari dukan duniya ta yi shiru a gabansa. Habakkuk 2:20.

A wannan lokaci, an gaya wa Yohanna a babi na goma sha dāya na Ru'ya ta Yohanna ya auna haikalin, wanda Zakariya ya gani sa'ad da ya “daga” “idonsa kuma, ya duba, ga wani mutum da ma'aunin igiya a hannunsa”. Sa'an nan Zakariya ya ce, “Ina za ka?” Kuma Yohanna ya ce wa Zakariya, “Don in auna Urushalima, in ga fādinta nawa ne, da tsawonta kuma nawa ne.” Tarihin sake gina Urushalima bayan bauta ta shekara saba'in, da kuma tarihin da ya fara a 1798 amma ya kare cikin tawaye lokacin da mala'ika na uku ya iso a 1844, dukansu suna bayyana aikin da ya fara a ranar 11 ga Satumba, 2001.

Mulkin kudu, birnin Urushalima, da sarki Dawuda dukkansu su ne “kai” inda ya kamata a bayyana halin Allah. Mulkin arewa yana wakiltar “jiki”, kuma sa'ad da Ubangiji ya kaddara ya sāke “jinkan Urushalima” ya kuma “ta'azantar da ita” ya kuma sāke “zaɓen ta”, yana nuna hatimcewar dubu dāri da arba'in da huɗu ne, wanda ya haɗa da haɗuwar kasusuwan busassu matattu na Laodisiya, sannan daga baya a rayar da wadannan kasusuwan su zama runduna mai karfi.

An wakilta wannan aiki a cikin Ezekiyel sura talatin da bakwai, kuma an wakilta shi ta wurin masarautun arewa da kudu, waɗanda suke ba da misali na aikin cika alkawarin alkawari na rubuta dokarsa a kan zukata da tunanin mutum dubu ɗari da arba'in da huɗu. Daga cikin sanduna biyun, ɗaya, ɗaya kaɗai, aka bayyana a matsayin kai, kuma idan ka gaskata, idan idanunka za su iya ganewa, kunnuwanka kuma su iya fahimta, wannan yana bayyana ɗayan sandar a matsayin jiki.

Za mu ci gaba da wannan nazari a talifi na gaba.

“A bisa tubalin da Kristi da kansa ya aza, manzanni suka gina ikilisiyar Allah. A cikin Nassosi ana yawan amfani da hoton gina haikali domin a kwatanta ginin ikilisiya. Zakariya ya yi nuni ga Kristi a matsayin Reshe wanda zai gina haikalin Ubangiji. Ya kuma yi magana game da Al’ummai suna taimakawa cikin aikin, yana cewa: ‘Waɗanda suke can nesa za su zo su gina cikin haikalin Ubangiji,’ kuma Ishaya ya bayyana cewa, ‘Ya’yan baƙi za su gina katangarka.’ Zakariya 6:12, 15; Ishaya 60:10.”

Da yake rubutu game da ginin wannan haikali, Bitrus ya ce, “Da kuna zuwa gare shi, kamar zuwa ga dutse mai rai, wanda lalle mutane suka ƙi, amma Allah ya zaɓa, mai daraja kuwa, ku ma, kamar duwatsu masu rai, ana ginaku ku zama gida na ruhaniya, firistoci tsarkaka, domin ku miƙa hadayun ruhaniya, abin karɓa ga Allah ta wurin Yesu Almasihu.” 1 Bitrus 2:4, 5.

“A cikin ma’adinan duniya na Yahudawa da Al’ummai manzanni suka yi aiki tukuru, suna fitar da duwatsu domin a ɗora su a kan harsashin gini. A cikin wasiƙarsa zuwa ga masu bi a Afisa, Bulus ya ce, ‘Yanzu fa, ba ku kuma baƙi da ’yan waje ba ne, sai dai ku ’yan ƙasa ne tare da tsarkaka, kuma ku na gidan Allah; aka kuma gina ku a bisa tushen manzanni da annabawa, Yesu Almasihu da kansa shi ne babban dutsen kusurwa; a cikinsa ne dukan ginin, da yake a haɗe yadda ya dace, ke girma ya zama haikali mai tsarki cikin Ubangiji: a cikinsa ne ku ma ake gina ku tare domin ku zama mazaunin Allah ta wurin Ruhu.’ Afisawa 2:19–22.”

“Kuma zuwa ga Korintiyawa ya rubuta cewa: ‘Bisa ga alherin Allah da aka ba ni, kamar ƙwararren magini mai hikima, na kafa tushe, wani kuma yana ginawa a kai. Amma bari kowane mutum ya kula yadda yake ginawa a kai. Gama ba mai iya sa wani tushe dabam face wanda aka riga aka sa, wato Yesu Almasihu. To, in wani ya gina a kan wannan tushe da zinariya, azurfa, duwatsu masu daraja, itace, ciyawa, faikayi; aikin kowane mutum za a bayyana shi sarai, gama ranar za ta bayyana shi, domin za a bayyana ta da wuta; wutar kuma za ta gwada aikin kowane mutum, ta irin nau’insa ne.” 1 Korintiyawa 3:10–13.

“Manzannin suka gina bisa tabbataccen tushe, wato Dutsen Madawwami. Zuwa ga wannan tushe suka kawo duwatsun da suka hako daga duniya. Ba tare da cikas ba ne masu-ginin suka yi aiki. Aikinsu ya kasance mai matuƙar wahala saboda hamayyar maƙiyan Almasihu. Dole suka yi gwagwarmaya da tsattsauran ra’ayi, son zuciya, da ƙiyayyar waɗanda suke gini a kan tushen ƙarya. Da yawa daga cikin waɗanda suka yi aiki a matsayin masu-gina ikkilisiya za a iya kamanta su da masu-gina katangar a zamanin Nehemiya, waɗanda aka rubuta game da su cewa: ‘Waɗanda suka gina a kan katangar, da waɗanda suka ɗauki kaya, tare da waɗanda suke loda wa, kowa da hannu ɗaya yana aiki a cikin aikin, da ɗayan hannun kuma yana riƙe da makami.’ Nehemiya 4:17.” Ayyukan Manzanni, 595–597.